

В. Ю. Могилевський

Гебус-Баранецька Стефанія Мефодіївна

ГЕБУС-БАРАНЕЦЬКА Стефанія Мефодіївна (09. 12. 1905, м. Перемишль, нині Польща – 22. 04. 1985, Львів) – графік, живописець і педагог. Заслужений художник УРСР (1972). Член СХУ (1958). Навч. у Мист. школі О. Новаківського у Львові (1926–32), закін. Львів. політех. інститут (1933; викл. *Л. Тирович*). Викладала у Львів. худож.-пром. училищі (1933–50), інституті прикладного та декоративного мистецтва (1947–49). Працювала у техніці ксилографії; органічно поєднала укр. образно-виражал. засади із засвоєнням досвіду європ. естампа 20 ст. У дереворитах Г.-Б. вагоме місце посідають опоетизовані образи укр. селян, природа Карпат. краю, істор.-архит. пам'ятки, обряди та нар. звичаї України. Авторка понад 300 графіч. творів, присвяч. укр. нар. життю, мотивам літ. класики, арх-рі Львова, а також екслібрисів, етюдів, етногр. зарисовок. Брала участь у мист. виставках від 1937. Персон. – у Львові (1959, 1962, 1982, 1995). Роботи зберігаються у музеях Львова, Києва, Харкова, Брянська, Курська (обидва – РФ). Серед учнів – [А. Кожухов](#).

Фотоілюстрації

Основні твори

серії – «Народні танці» (1937–40), «Архітектурні мотиви» (1938), «Колгоспне життя» (1947); гравюри – «Півкопки» (1938), «Мати», «Бандурист» (обидві – 1940), «Новатор виробництва» (1948), «Індустріальний Львів» (1949), «Косівські килимарниці», «Косівські гончарі» (обидві – 1956), «Хата-музей Марка Черемшини» (1957), «Гуцул-скрипаль» (1958), триптих «Художня самодіяльність гуцулів (Музиканти)» (1960), «Козак Мамай», «Пам'ятник Т. Шевченку в Києві» (обидва – 1961), «Пори року колгоспниці», «О. Довбуш» (обидва – 1963), «Кобзар», «Мені тринадцятий минало», «Катерина» (усі – 1964), «Народна кераміка» (1965), «Танець опришків» (1966), «Троїста музика», «Легенда про троїсту музику» (обидва – 1967), «Пам'ятник В. Леніну у Львові», «Свято весни на Гуцульщині» (обидва – 1969), триптих «Гуцульщина – ковпаківцям» (1975); екслібриси – Л. Гулецької (1958), А. В'юника, І. Крип'якевича, В. Островського (усі – 1960), Ю. Лашука (1961), С. Грузберга (1962), З. Кецала, Г. Якутовича (обидва – 1963), А. Базилевича, І. Сеніва (обидва – 1964).

Рекомендована література

1. Степанія Гебус-Баранецька: Каталог виставки. Червень–жовтень 1958. Л., 1959;
2. С. Гебус-Баранецька: Каталог. Л., 1962;
3. В'юник А. О. Стефанія Гебус-Баранецька. К., 1968;
4. Левко Ю. Майстер деревориту // Друг читача. 1968, 27 лют.

Бібліографічний опис:

Ґебус-Баранецька Стефанія Мефодіївна / В. Ю. Могилевський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-25533>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).